

Poštnina plačana v gotovini.

26

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasiło Čebelarskega
društva za Slovenijo

1923

Številka 2.

Vsebina:

Čebelarjenje na med	17	Vprašanja in odgovori	27
Čebelarstvo v Zedinjenih državah	19	Vesti iz podružnic	27
Degeneracija	21	Dopisi	29
Čebele samofarke	22	Kotiček za šaljivce	29
A. Ž. (Odgovor g. Beraniču)	23	Drobiž	31
Opazovalne postaje (tabela)	25	Razpis	32

Predavanja:

Februarja meseca bodo sledeča predavanja:

4. marca na Raki pri Krškem v ljudski šoli ob 3 uri pop. Tema: Prevešanje.

11. marca v Krtini p. Dob pri Domžalah, v ljudski šoli ob pol 10. uri dop. Tema: Razvoj v vališču z ozirom na pašne razmere in vrsto panjev.

19. marca v Novem mestu, pri čebel-

njaku g. Josipa Vales ob 10. uri dop. Tema: Čebelarjevo opravilo v aprilu in maju.

2. aprila v Črnomlju, ob 10. uri dop. pri čebelnjaku g. Janko Fugina. Tema: Čebelar v maju in juniju.

8. aprila na Dovjem, ob 11. uri dop. v ljudski šoli. Tema: Pomen kranjiča za naše čebelarstvo — kako čebelarimo v njem napredno?

Uredniška listnica.

Listnica uredništva. Precej gradiva smo morali odložiti za prihodnje številke, kar naj gg. sotrudniki blagohotno oprostite. G. M. J. iz P. G. Glede opazovalne postaje bo sklepal odbor. Sklep Vam javimo pi-

smeno. Kaj mislimo o Kunčevem panju, boste razbrali iz današnje številke. Panj si lahko ogledate pri društvu v Marijanišču. Ob priliki se izvolite zglasiti pri tajništvu.

Listnica uprave.

Drugo številko smo poslali samo tistim članom, ki so članarino vplačali. Podružnice prosimo, da nam pri prijavi

novih članov sporoče ali so ti že dobili 1. štev. »Čebelarja« ali ne in sicer z označbo »star« ali »nov« član.

S trga.

Povpraševanja po medu malo, cene v Ljubljani 22—25—30 Din za kg v prodaji

na drobno. — Vosek po 35—38 Din za kg. Povpraševanje živahno.

Prodaj

400 kg točenega medu po K 100 za kg. Ponudbe na naslov:

ARBEITER IVAN,
kotlovodja, Konjice Vešenik 10.

Naprodaj

imam 30-40 kranjičev z mladimi maticami, še dobro založene z medom. Ponudbe na naslov:

IVAN SOKLIČ,
pod Sv. Trojico št. 21. Pošta Dob-Krtina pri Domžalah.

Službo išče strokovnjak, izvežban v čebelarstvu, sadjarstvu, vinogradstvu in umetnem vrtnarstvu. Ponudbe na naslov:

HOTEL „SOČA“ 14,
Ljubljana, Odsek Rada.

Kupujem žive čebele v kranjič h in roje v vsaki množini. Kdor jih ima naprodaj, prosim, da mi javi.

ANTON ŽUMER,
čebelarska in trgovska tvrdka na Javorniku, Gorenjskò.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI.

Urejuje M. HUMEK, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani, Tobačna ulica 21.

Letnik XXVI.

V Ljubljani, dne 28. februarja 1923.

Štev. 2.

čebelarjenje na med.*

Dr. Šime Matejčić — Trst.

Glavna skrb vsakega čebelarja mora biti, kako bo z najmanjšim kapitalom dosegel od svojih čebel največjo korist. Ta smoter bo dosegel samo tedaj, ako bo način svojega čebelarjenja prilagodil primerno čebelnim potrebam. Znano je, da je čebelno življenje jako kratko: spomladi živi čebela nekako okoli dveh mesecev, poleti pa komaj do šest tednov. Znano je dalje, da vse stare čebele, ki so preživele zimo, odmrjejo že marca in aprila meseca, torej že preje, nego se je pričela spomladanska paša (razen na vresju. Op. ured.), tako da hodijo v poštev pri izkoriščanju spomladanske paše samo mlade istoletne čebele. Zaraditega je treba vso pažnjo obrniti naglemu razvoju zalege v rani pomladi. Zato je pa potrebna mlada in zdrava matica, potreben je popolen mir zlasti v februarju, marcu in aprilu, potrebna je primerna toplina in dovoljna zaloga meda za prehrano zalege. Samo pod temi pogoji bo matica zalegala rano in obilo.

O tej veliki nalogi matice si bomo lahko napravili prilično sliko, ako si pre-

* S tem pričnemo priobčevati zanimiv spis odličnega čebelarja, ki pozna naše razmere in panje. Opozarjamo na njegova izvajanja zlasti naše naprednejše čebelarske kroge.

dočimo, da začne z zaleganjem navadno v prvi polovici februarja s tem, da zaleže na dan samo po nekoliko jajčec in da zaleže potem vsak dan več in več celic, dokler ne doseže ob začetku glavne paše, maja meseca, lepega števila do 3000 jajec na dan, kakor so to že davno dokazala natančna opazovanja. Vsekako je to ogromen posel, ki zahteva razen zgoraj omenjenih pogojev tudi prilično velik prostor na satju. Zato moramo predvsem posvetiti posebno pažnjo obliki in velikosti panja, ako hočemo uspešno čebelariti na med.

I. Oblika in velikost panja.

Panj, ki nima dovolj prostora za popolni razvoj zalege in za odlaganje hrane za njeno vzdrževanje, je že izpočetka obsojen na neuspeh. Spomladi, ako je dobra paša, se napolni satje z medom, tedaj matica nima prostora za zalego. Ako pa je spomladanska paša slaba, se razvija zalega, čebele pa nimajo prostora za odlaganje medu. Tako da se panj v obeh slučajih nenaravno razvija: ali glede čebelne družine, ali glede nabiranja meda.

Ako nam pa tak panj roji, tedaj niti govora ni o pravem čebelarjenju na med, kajti kaj pa je rojenje drugega, nego se-

litev družine zaradi pomanjkanja prostora!

Rekli smo, da mlada matica zaleže ob času dobre paše na dan okoli 3000 jajčec. V tem času imamo torej v panju:

jajčec od 3 dni po 3000	9.000
ličink od 6 dni po 3000	18.000
bub od 12 dni po 3000	36.000

vse zalege skupaj torej **63.000**

Potrebna hrana za ličinke se nahaja ponavadi na gorenjem delu vsakega sata v polkrogu nad zalego (obsegajoča navadno eno tretjino sata), obnožina (cvetni prah) pa na satih levo in desno od zalege, t. j. na prvem in zadnjem satu v plodišču. Treba je torej celic:

za zalego (kakor smo prej izračunali)	63.000
za med $\frac{1}{3}$ od 63.000	21.000
za obnožino	16.800

skupaj 100.800

Toliko celic mora imeti torej plodišče dobrega panja, ako naj pričakujemo trajne uspehe v čebelarjenju na med. Samo v takem (tako velikem) panju ima matica vedno dovolj prostora, za neovirano zaleganje in le v takem panju bo imela tudi zalega dovolj hrane za svoj razvoj.

Ko smo tako ugotovili pravo velikost plodišča, je treba, da določimo tudi obliko panja samega. Slišali smo, da čebele odlagajo svoj med vedno nad zalego v neposredno njeno bližino. Ta čebelin nagon moramo izkoristiti in postaviti medišče vedno nad plodišče v neposredni zvezi z njim. Toda skupna višina, do katere smemo iti, ima pa neko mejo, čez katero ne smemo.

Ozek in visok panj (Berlepšev panj) čebelar ne ugaja, kakor so to že splošno dognali moderni čebelarji. Matica ne leže rada na prostoru, ki se razteza na višino in tudi čebele ne zasedajo rade takega medišča, ki se nahaja previsoko.

Dolg ležeč panj (Živanovičeva amerikanka, Baračeva amerikanka) s 16—20

satniki sicer bolje ugaja razvoju zalege, vendar se je pokazalo, da matica ob normalnih razmerah ne obsega z zaleganjem vseh satov v plodišču, ampak se omejuje samo na prvih 11—12. Ker sta pa prvi in zadnji sat pred in za zalego navadno napolnjena z obnožino, vidimo, da preostaja za zalego navadno samo 10 satov. Torej ima panj tudi na dolžino neko mejo, čez katero matica ne gre rada; ako pa gre, stori to samo tedaj, kadar je prisiljena zaradi tesnega prostora.

Baš tako se v navadnem kranjiču, v katerem stoji satje po dolgem, zadržuje matica samo na stanovitno omejenem prostoru. Ostali prostor čebele nerade zasedejo in vanj odkladajo med samo v najskrajnejši sili, ako nimajo prostora, da bi ga spravile nad zalego.

Točne preiskave so pokazale, da se matica najrajše zadržuje na prostoru, ki meri 42 cm v širino in istotoliko v dolžino. Satnik racionalnega panja mora meriti torej 42 cm, a ker so remeljci debeli po 8 mm, toraj mora meriti od zunaj $43\frac{1}{2}$ cm na širino. Za tak satnik mora biti panj 45 cm širok (znotraj merjeno. Op. uredn.). V plodišču mora biti, kakor smo že povedali, 12 satnikov; torej mora biti panj dolg tudi 45 cm (znotranja mera. Op. uredn.).

Pravi racijonelni panj mora biti torej kvadratna skrinjica, ki meri znotraj 45×45 cm. Tak panj ima to prednost, da se vanj satniki lahko postavljajo v mrzlo ali toplo lego, ako imajo ušesca in se opravlja panj od zgoraj, kakor je to vrejeno v vseh panjih ameriškega sestava. Pa še več! Ako stoji panj na premičnem dnu, ga je treba na dnu samo zasukati za $\frac{1}{4}$ kroga, pa imamo premeščene satnike iz tople v mrzlo, ali iz mrzle v toplo lego. Praksa se za to sicer malo briga, toda je zelo važno v naprednem čebelarjenju. V topli legi čebele pozini potrošijo manj meda, matica prej začne zalegati in zalega se v toplini boljše razvija. Poleti pa ima zalega v mrzli legi za

svoj razvoj več svežega zraka in čebele lažji pot za izletavanje.

Z dosedanjo razlago je ugotovljeno, da mora imeti dober panj v plodišču 12 satnikov. Od teh je prvi in zadnji za cvetni prah, ostalih 10 pa ostane za zalego. Teh 10 satov mora imeti, kakor smo videli 63.000 celic za zalego, 21.000 za med, skupaj torej 84.000 celic. Iz tega sledi, da odpade na 1 satnik 8.400 celic. Ako računimo, da gre na 1 kvadr. decimeter pa 850 celic, vidimo, da mora obsegati tak satnik 9.9 dm^2 satja, torej mora meriti odznotraj $42 \times 23.6 \text{ cm}$, zunaj

torej $43.5 \times 26 \text{ cm}$, točno torej naš Žnideršičev (pravzaprav Gerstungov. Op. uredn.) satnik, podaljšan samo za 2.5 cm.

Ne trdim, da bi bil originalni Žnideršičev satnik premajhen, ne! Zadostoval bi, samo ako bi jih bilo 12 v plodišču. Ker bi pa panj po ameriškem sestavu meril znotraj $45 \times 42.5 \text{ cm}$, torej ne bi bil kvadraten, bi izgubil vse one prednosti, ki smo jih prej našli o kvadratni amerikanki. Iz tega razloga smatram reformo Žnideršičevega satnika za potrebno.

(Dalje prihod.)

čebelarstvo v Zedinjenih državah severne Amerike.

—n—

(Dalje)

Obratovanje.

»Vsak začetek je težak« pravi narodni pregovor, in to velja tudi za čebelarja začetnika. Začetniku manjka razen veselja vsega: znanja, čebel, orodja itd. Vsi, ki smo te začetniške težave okusili, vemo, da je treba veliko dobre volje in odločnosti, predno se nam odpre pot v kraljestvo čebel. Zato jih mnogo že sredi pota omaga — osobito še, če padejo v roke brezvestnejšem, ki jim postrežejo s slabim blagom, ali pa če začno čebelariti ob slabi letini. Naša organizacija se sicer zelo prizadeva, da pomaga mladim čebelarjem z nasvetom, če je le mogoče tudi dejansko, toda zaradi pomanjkanja sredstev se ne more ukreniti vsega, kar bi bilo potrebno. Poglejmo, kako imajo to urejeno v Ameriki!

Čebelar začetnik se kratkomalo obrne za svet na »Departement of Agriculture« v Washingtonu, nakar mu »Bureau of Entomologie« oddelek za čebelarstvo brezplačno pošlje par letakov in listov, s točnimi navodili za začetnike, kakor tudi seznam drugih cenениh brošuric, dobrih strokovnih čebelarskih knjig in čebelarskih listov.

Vsakemu se nasvetuje, naj kupi, če je le mogoče, čebele v soseščini, da lahko

nadzoruje njih prevoz. Le v slučaju, ako je kupec izkušen čebelar, naj kupi rojiče od čebelarjev-trgovcev. Od vseh pasem imajo zaenkrat prednost italijanke. Poseben lepak obsega seznam najpotrebnejšega čebelarskega orodja, kakor tudi čebelarske zapovedi. Vsak lepak se začne in konča s pozivom: Gojite čebele skrbneje!

Če začetniku ni mogoče dobiti čebel v soseščini — nakup rojev se mu pa odsvetuje — si kupi pri čebelarskih trgovcih nekake prašilčke (nucleus), iz katerih si potem vzgoji močne družine. Izkušeni čebelarji razširjajo svoje čebelarstvo z nakupom čebel v panjih z nepremakljivim delom in kladah, katere potem izrežejo in preselijo v nove panje. Na ta način pridelajo že v prvem letu iz teh panjev precej medu.

Ameriški čebelarji ne uporabljajo čebelnjakov. Zaradi tega ostanejo čebele tudi pozimi na prostem ali pa jih prenesejo v klet. V južnih krajih ostanejo panji leto in dan na istem mestu.

Panji z dvojnimi stenami radi teže niso priljubljeni, rabijo se večidel samo enostenski, ki jih, če ostanejo tudi pozimi na prostem, zložijo skupaj in pokrijejo, z zaboji, ki so v ta namen pripravljani;

prostor med panji in zaboji pa napolnijo z listjem. Tako pripravljene panje mora imeti približno 45 funtov zaloge in dvoje plodišč. Po izvršeni pomladni reviziji se postavijo panje zopet posamič ali v skupinah po vrtu, to pa v glavnem radi matic, da se pri prašenju ne pogube. Vsi panje so belo prepleškani, da so zavarovani pred žgočimi solčnimi žarki. Navadno postavljajo Amerikanci panje posamič v senco pritlikovega drevja, trte itd. Panje, ki so čez zimo na prostem, obdržijo odejo približno do srede maja.

Drugi način prezimovanja čebel je prezimovanje v kleti, ki mora biti suha, temna in zračna. Mišim se zabrani vhod z zaporami. V kleti ostanejo čebele nekako od konca novembra do 20. marca, kar je odvisno od vremena in zemljepisne lege. Poraba je zelo majhna 10—15 funtov, zato je potrebno pri prezimovanju v kleti samo eno plodišče.

Ko nastopi toplo vreme, prenesejo panje zvečer iz kleti na svoje stalno stojišče in jih odenejo s strešno lepenko.

V Kaliforniji, deloma tudi v južni Floridi in drugod čebele tudi pozimi ne počivajo, kajti ta čas cvete tu Eukalyptus, od februarja do aprila oranže, od marca do julija kadulja (žajbelj). Zato prevažajo čebelarji sosednih držav v tem času tjakaj čebele v pašo.

Spomladi ima navadno vsak panj dvoje plodišč. Z izmenjavo (prelaganjem) prisilijo matico, da spodnje plodišče hitreje zaleže. Ko je zalega v enem plodišču pokrita, drugo pa zaleženo, denejo matico z enim satom zalege v novo, s praznim satovjem opremljeno plodišče, katero pokrijejo z rešetko. Na to novo plodišče denejo že nastavljen mediščec ter obe prejšnji plodišči. Tako postopajo čebelarji, ki pridelujejo točeni med in zabranjujejo vsako rojenje.

Čebelarji, ki pridelujejo med v satovje v predalcih (to so mali okvirčki, ki drže 1 funt medu) zabranjujejo rojenje z narejenimi roji. Panje vzamejo eno plodišče z matico za toliko časa, da

nagon za rojenje v taki meri preneha, da ga tudi morebitna dobra paša več ne vzbudi. Pri združevanju obdrži panj samo eno plodišče, drugo se mora čimprej odstraniti.

Posamezni čebelarji imajo po več sto panjev, in to na različnih krajih. Zaradi tega je posebno na oddaljenih pasiščih zabranjevanje rojenja jako važno. Če pa kak panj vendarle roji, se vrže roj na večinoma do tal segajočo brado, nakar čebele same zlezejo v novo jim določeno bivališče.

V mediščih za pridobivanje točenega medu, se uporabljajo večinoma celi, za pridobivanje v satju pa redno polokvirji. Način pridelovanja medu (v satovju ali točenega) je odvisen od boljše ali slabše paše in je zaradi tega vsako leto zelo različen. V dobrih letinah je pridelek medu v satovju večji. V vojni dobi je bil točeni med bolj priljubljen, toda v kljub temu se je pridelalo v l. 1914—17 od vsega pridelka samo 43·8% točenega medu, v številni prešanca, v predalcih po 1 funt 39·4% iz nepremakljivih panjev in iz okvirjev izrezanega medu, v satovju pa okroglo 17%. Tako statistika, dočim trdi Root, da se od celotnega pridelka pridelala letno 75—80% točenega medu.

Med v satju (v predalcih) se prideluje v severoatlanskih, severnocentralnih in nekaterih zapadnih državah, v satovju brez predale v jugovzhodnih in južnocentralnih državah (veliko starokopitnih čebelarjev), točeni med pa pretežno v severnih in zapadnih državah. Skupno se pridelala letno 500.000 centov medu v predalcih ter 1.5 do 2.5 milijona centov točenega medu.

Ameriški čebelarji točijo najraje med šele po končani paši. Ko je prvi nastavek poln, denejo takoj vmes preznega. Na ta način ima lahko 1 panj celo 3 pa tudi več nastavkov.

Pri odzemanju medu čebel ne ometajo, ampak uporabljajo begalnico, ki jo polože zvečer nad plodišče; zjutraj so me-

dišča brez čebel, nato jih prenesejo v prostor za točenje, kjer jih iztočijo.

Za zimsko hrano se uporablja izključno le med. Sladkor pride v poštev samo v slabih letinah, ali pa če so panji založeni z gozdnim medom.

V Zedinjenih državah severne Amerike je približno 800.000 čebelarjev, dočim število panjev zaradi površne statistike ni znano. S čebelarstvom se pečajo v prvi vrsti belokožci in črnici. Indijanci,

Kitajci in Japonci pa skoroda ne pridejo v poštev. Število poklicnih čebelarjev vedno narašča, nasprotno pa se čebelarjev-poljedelcev krči. Temu so vzrok kužne bolezni, katere poklicni čebelar, kakor tudi športnik kmalu zatre, kar je kmetu čebelarju zaradi pomanjkanja časa nemogoče.

Čebelarji so organizirani v preko 230 društvih.

(Dalje prih.)

Degeneracija.

V. S. v J.

Marsikdo bo zopet zmajal z glavo, češ ali je to mogoče? Da! Kje pa? Pri čebelah, oziroma pri maticah. Kje pa je vzrok in kako mu je odpomoči?

Vzrok so narejeni roji. Zopet bo zasumelo, toda prijatelji, malo potrpljenja! Neovržna resnica je, da so narejeni roji nenaravni in vzrok (vsaj največkrat) degeneraciji matic. Večina čebelarjev, ki delajo roje, se ne peča s posebno vzgojo matic in to iz različnih razlogov. Ali se jim to ne izplača pri premalem številu panjev, ali pa nimajo primerne prostora in časa, ali pa se jim celo ne zdi potrebno. Narejajo roje na popolnoma enostaven način s predevanjem in plemenjak mora gojiti matico. Taka družina nastavi več matičnikov. Dostikrat tudi že na enodnevene ali celo starejše čebelne ličinke. Če družina ne misli več na rojitev, uniči takoj ostale matičnike, kakor hitro je izlezla prva matica. Katera pa izleze prva? Gotovo ona, ki je nastala iz en ali celo dva dni stare ličinke. To so one slabe matice, male, tanke, nerodovitne, posebno če so še slabo oplojene. Rekli bi jim lahko zasilne matice. Mislim, da je izraz zelo na mestu. Kajti čebele so res v prvem strahu, in v sili, ko so nenadoma izgubile staro matico, začele pitati en ali dva dni staro delavčno ličinko in vzgojile na ta način neko »nadomestilo« za matico, ki pa naravno vzgojene matice

nikoli ne doseže, ja še celo nadomestuje jo presneto slabo. Nekateri čebelarji so mi letos tožili, da so jim matice uhajale skozi matično rešetko v medišče. Saj ni čuda, ko pa že leta in leta čebelarijo z narejenimi roji.

Popolnoma razvita matica, naravno vzgojena ne bo nikoli prišla skozi rešetko, razven če je rešetka pomanjkljiva. (Op. uredn. O pač! Saj tudi vse naravne matice niso enako razvite.) Pa bomo zategadelj popolnoma zavrgli narejene roje? Najbolje bi bilo, ker so protinaravni. Vse kar je pa protinaravno, ni dobro. Ker pa že enkrat poznamo take roje, jih skušajmo spopolniti, da bodo vsaj v glavnem odgovarjali potrebam čebelarja in čebele. Mogoče bodeš rekel: »Saj lahko osem dni potem, ko sem napravil roj, porežem plemenjaku vse matičnike in pustim najlepšega.« Imaš prav! Mogoče zadeneš. Toda to je loterija. Ali veš da je v onem najlepšem matičniku tudi najlepša matica? Ni li mogoče ravno v tistem ona ličinka, ki je bila nekaj časa krmljena kot delavka? Torej ne drži! Iščimo drugega izhoda! Evo enega, ki je po mojih izkušnjah še precej zanesljiv.

Šesti dan potem, ko naredim roj, pogledam matičnike. Dva ali celo trije so že zaprti. Takoj vzamem nož in proč z njimi. To so gotovo oni, v katerih je bila

tisti čas, ko si delal roj, že ličinka delavke. Seveda ne smeš uničiti matičnikov, če so bili pred šestimi dnevi že zaleženi po matični zalegi.

Drugi način se mi je posebno dobro obnesel. Takoj spomladi, ko začne v panju žiyeti, dam najboljšemu plemenjaku »polno paro«, t. j. z umetnimi sredstvi ga silim k hitremu razvoju. Ta plemenjak je gotovo koncem aprila ali pa v prvi polovici maja pripravljen na roj. Pustim ga rojiti. Sedaj imam naravno vzgojene matice še v matičnikih. Takoj napravim iz plemenjakov, ki so dovolj razviti roje. Naslednji dan izrežem izrojenemu plemenjaku matičnike in jih vcepim plemenjakom, ki sem jim prejšnje dni odvzel roje. Na ta način imam 9—10 dni prej matico, razentega pa še dobro, naravno vzgojeno matico. Po tej poti sem dobil letos matice, ki so res pravi »sršeni«.

Tretja pot bi bila umetna vzgoja matic, s katero pa se sam ne pečam in nimam v tem oziru potrebnih izkušenj.

Četrta pot, kako priti do dobrih matic, je najboljša in najzanesljivejša. Kdor more, pusti prosto roko čebelam. Naj roje kakor so zato vstvarjene. Če si tudi kateri roj poišče boljšega gospodarja, ali če je treba pri tem plezati, kakor da bi hotel pokazati svoje pokolenje od gorile, ali če si tudi včasih opikan, imaš pa zato dobiček na drugi strani, namreč v zdravih krepkih maticah.

Še dosti je pripomočkov, ki lahko služijo za izboljšanje matice, toda danes se omejim le na te zgoraj navedene, ker začetniku in čebelarju v malem najbolj služijo.

Ni moj namen poučevati stare izkušene čebelarje, temveč dajem kratek nasvet začetnikom, med katere se še tudi sam prištevam. Hotel pa sem opozoriti tudi starejše čebelarje z večjim čebelarstvom na degeneracijo, ki lahko postane tudi katastrofalna za čebele in čebelarja.

Mlajši čebelarji bi bili gotovo hvaležni kakšnemu staremu izkušenemu očaku, ki bi ta predmet obravnaval iz lastnih izkušenj. Zbudite se, da se gospod urednik ne bo pritoževal nad »sušo« v »Slov. Čebelarju«.

Pripis uredn. Po mojem mnenju to ne pomeni degeneracije v pravem pomenu besede, ako se vzgoji matica iz starejše ličinke, ker menda ni dokazano, da bi bil njen zarod (delavke) kolikor ga je, sam na sebi po kakovosti slabjši nego je zarod od naravno vzgojenih matic. Tudi so lahko matice, ki jih naravnim potom (ob rojenju) zaplođi taka posilimatica, najbrže popolne. Drugo vprašanje pa je, kakšna je rodovitnost take matice in pa kako dolgo življenje ji je odmerjeno. Toda o tem drugič. Za danes naj omenim samo še to, da je g. pisec v zmoti, ako misli, da vsi čebelarji delajo roje na tak način, ki ga on omenja in obsoja. Pravi čebelar dela roje samo z matičniki ali oplojenimi maticami. Edino v sili in izjemoma ako si slučajno ne more pomagati drugače, prepusti vzgojo matice čebelam samim. Tudi glede rojenja se ne strinjamo z njegovimi nazori. V novodobnem čebelarstvu je rojenje nadloga, ki se je moramo na vse mogoče načine braniti, če hočemo pridelati med.

čebele samotarke.

P. Angelus — Ljubljana.

Na I. jugoslovanskem čebelarskem kongresu nam je veleučeni g. dr. Langhoffer, vseučilišni profesor iz Zagreba povedal, da je na celem svetu doslej znanih več nego 8000 vrst čebel. Večina teh

živi samotarsko življenje, to je, čebele samotarke nimajo tako lepo vrejene družavice kot jo imajo n. pr. naše sivke, naj žive že v panjih ali kot divje čebele v gozdih. Te čebele samotarke žive popol-

noma za se, celo samec in samica ne živita skupaj, razun ob času oploditve. Toraj nič družinskega, skupnega življenja ne najdemo pri njih. Gotovo bo zanimalo naše čebelarje, ako jim popišemo par zgledov teh samotark in si jih ogledamo pri njihovem delu in življenju.

Na našem žitnem polju, ko je žito že v klasju, vidimo letati srednje veliko temno čebelo, katera rije v zemljo in koplje navpično jamico. To je makova čebela. V zemljo si zvrta navpično jamico kake 2 cm globoko v obliki podolga-stega lončka. To jamico lepo zgladi in očedi. Nato se vzdigne v zrak. Posebno jo vlečejo nase lepi rudeči makovi cvetovi. Na tak rudeč list makovega cveta se čebela vsede in izreže iz njega s svojimi kakor škarje ostrimi čeljustmi okrogel del lista in ž njim v čeljustih leti v svojo jamico. To ponavlja tako dolgo, da so stene jamice vse lepo rudeče prevlečene. Zdaj pa obiskuje modre plavice med žitom in iz njih nabira sladki nektar in obnožino. Na dnu te jamice položi kepico obnožine, navrh nekoliko medu in na ta med izleže jajčece, katerega potem lepo pokrije z rudečimi listi makovega cveta.

Zibelka je zdaj gotova. Odprtino jamice zopet lepo zadela in pogladi ter odleti drugam, da na drugem mestu prične zopet s takim delom. Tako napravi več takih lončkov ali celic. Sama se ne vrne nikdar več k zaleženim celicam. V taki celici se kmalu iz jajčka izvali majhen bel červiček, ki slastno vživa med in obnožino ter se v 14 dneh zabubi. V enem mesecu se iz bube izleže mlada čebelica moškega ali ženskega spola ter se hitro vzdigne v zrak. Samica se kmalu oprahi in ako je v toplem podnebjju in še dosti zgodaj v poletju, se na popisani način vzgoji zopet nov rod, ako je pa že pozno poletje, se čebela pripravi za prezimovanje in se drugo leto ob času, ko mak cvete, zopet prikaže.

Podobno tej makovi čebeli samotarki je življenje rožne čebele samotarke. Ta si napravi 8—10 cm dolg rov v zemljo. V ta rov nanosi okroglo izrezanih delov rožnega lista in ves rov preobleče ž njimi. Nato zopet nanosi obnožino in med ter izvali v vsako celico — katerih napravi več — jajčke in z listi pokrije. Ob ugodnem vremenu se v svojem času iz tega rova prikaže več rožnih čebelic.

Tako je življenje čebelic samotark.

A. Ž. (Odgovor g. Beraniču).

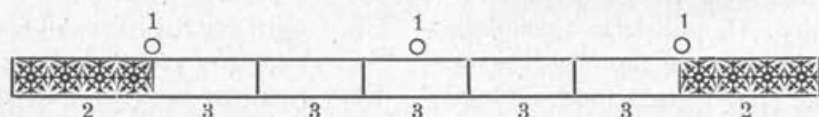
M. H u m e k — Ljubljana.

Najprej še enkrat povdarjam, da »boja« ne bo, ker je že dobojevan. Lahko sodim, da 80% slovenskih čebelarjev — seveda čebelarjev v pravem pomenu besede — je v našem taboru. Ko bi se pa le komu zahotelo »boja«, se že vnaprej lahko pove kakšen bo konec. G. B. sicer pravi, da nima časa niti veselja posegati v ta boj, pa ga baš on pričinja. Zavrnuti moram tudi takoj izpočetka besedo o »čebelarji latinščini«. Vsak praktični čebelar, ki je imel kaj več opravka z roji, ve, da ob ugodnem vremenu in dobri paši močan prvec izlahka izdelava 9 satnikov Gerstungove mere (plodišče A. Ž. p.) ne le v 14, ampak v ugodnem slučaju

tudi v 8—10 dneh. Tudi moram g. Beraniču povedati, da se na moj poziv v zadnji številki »Sl. Čeb.« v zadevi prezimovanja A. Ž. v zimi 1921/22, ni zglašil niti en čebelar, torej ima tista trditev o »lanski zimi, v kateri je poginilo toliko družin baš v A. Ž.«, svoj izvor v domišlji g. Beraniča.

Sedaj pa hibe AŽ. p.! G. Kritik se izpodtika na tem, da jih sam priznavam. Gotovo! Saj vendar vem, da nobeno človeško delo ni brez napak in da je vsaka »popolnost« relativna. Mislim pa, da je bolj prav, ako napake, ki jih človek presoja včasih tudi nehote preveč subjektivno, priznamo, nego da bi jih skrivali in

zamolčavali. Povdarjati pa moram, da so vse od mene našteje in od g. B. iztahnjene napake in hibe AŽ p. prava malenkost v primeri s prednostmi, ki jih mora priznati vsak objektiven presojevalec — ako panj in njegovo uporabo temeljito pozna iz lastne mnogoletne izkušnje. Tisto, kar svetuje g. B. glede begalnice v medišču, je že davno dognana stvar, pa brez cevke in brez bistvenega razširjenja prostora med plodiščem in mediščem. Edina ovira je še premala gibljivost rešetke, kar se bo pa v najkrajšem času odpravilo. Ko bi g. B. imel v svojem čebelnjaku najmanj po kakih 50 panjev tega in onega sestava in bi jih opravljal že več let, potem bi njegovim besedam glede hitrosti opravljanja pripisoval kako veljavo, tako pa nobene, ker

1 palice v medišču, 2 okvir rešetke, 3 deščice, ki zapirajo rešetko.

Popolnoma neumevno mi je podtikaenje, češ da sem v tej zadevi uporabljal neke nasvete iz »Temeljev« tako, da so lahko marsikomu v veliko škodo«. Jaz čebelarim in sicer praktično v panju, kakor sem ga opisal, že nad 12 let, torej že vem kaj pišem in v tem oziru tudi nisem mogel iskati nikakih navodil po »Temeljih«, ki sem jih dobil v roke šele potem, ko je bil rokopis za »Dodatek« že gotov.

Vzreje matic sem se v »Dodatku« dotaknil samo v bistvu in se bova o tem najbolj perečem vprašanju pomenila z g. B. pri drugi priliki. Rečem pa lako že sedaj, da bomo vsi čebelarji g. B. iz srca hvaležni, ako nam bo pokazal zanesljiv in praktičen način, da bomo »z malim trudom, brez posebnih izdatkov in brez izgube na donosu vzrejali prvovrstne matice v panju samem«. Na papirju se taka reč kmalu doseže, kako bo pa v praksi, je drugo vprašanje.

so to samo teoretične domišljije brez praktične podlage.

Trditev, da je naselitev obeh etaž (vsako s svojo družino) pri sedanji ureditvi panja neizvedljiva, kaže, da g. B. panja sploh ne pozna. Vsi začetniki imajo prva leta po dve družini v panjih, pa še nisem slišal, da bi se kedo v tej zadevi pritožil. Med palicami v medišču in satniki v plodišču je 14—15 mm prostora in sicer 8 mm za okvir, na katerega je pritrjena rešetka, 6—7 mm pa za prehod med rešetko in satniki v plodišču. Rešetka je pribita na spodnji strani okvirja, na zgornjo plat vlagamo pa po 8 mm debele deščice, tako da pridejo z okvirjem rešetke v isto ravnino kakor je razvidno iz tegale proreza.

Kar se tiče prezimovanja v medišču, bodi g. B. povedano, da smo to poskušali že pred mnogimi leti — takoj ko smo dobili v roke Kunčevoknjigo.

Neumljivo mi je zakaj se g. B. izpodtika ob zadnji stavek 9. odstavka »Dodatka«, kjer omenjam prevešanje navzdol in pravim: »Zamenjati je treba samo nekaj satov z zalego in matico iz prezimovališča (medišča) z ravno toliko sati iz plodišča, ki so vsaj deloma že zasedeni s čebelami.« Kakšna zamuda nastane tu zaradi »likanja« celic, ne morem razumeti. Kaj misli g. B., da to »likanje« res trpi kar cele dneve ali celo tedne?! In kaj ima tu opraviti opazka, »da je satje glavni nosilec vseh čebelnih bolezni«?

Končno mi očita g. B. »nevrjetno nepoznavanje čebelne narave«, ker sem opisal prevešanje kakor nas je učil g. Žnideršič in kakor ga izvršuje še danes vsakdo, ki začne čebelariti v AŽ, dokler nima satja. Seveda, kolikor je

narejanje rojev in sploh vsako »nasilno« poseganje v čebelno gnezdo proti čebelni naravi, toliko nenaravno je tudi prevešanje. Toda, če gremo po tej poti dalje, pridemo do zaključka, da je vse novodobno čebelarstvo proti čebelni naravi, posebno pa še čebelarjenje v kunčevcu.

K sklepu še par vrstic o Kunčevem panju! L. 1916. smo dobili Kunčevo knjigo »Imkerfragen«. Z g. Bukovicem sva se posebno zanimala za izvajanja v njej in za panj. Nalašč sem se peljal v Oberhollabrunn k Deseife-ju in kupil tam dva originalna kunčevca. L. 1917 in 1918 sem ju preizkusil. Nič ne rečem. Panj sam na sebi je gotovo dober, dasi nikakor ne boljši od AŽ. Da se pri nas nihče ni ogrel zanj, ima svoje tehtne razloge. Vpeljali smo bili ravno kar in sicer z vidnim uspehom AŽ. Ni torej kazalo priporočati ozir. širiti v isti sapi nekaj novega, kar za naše razmere gotovo ne bi bilo boljše, ampak v gotovih ozirih slabejše. 1. Panj je neprimerno bolj izumetni-

čen in kompliciran nego AŽ. Iz tega sledi, da bi bil tudi dražji in bi ga bilo še težje vpeljati med preproste čebelarje. Prehod od primitivnega kranjiča v Kunčev panj bi bil sila težaven in počasen. 2. Z AŽ. smo vpeljali veliko mero in nikakor ni kazalo, da bi bili šli v tem oziru nazaj. 3. Kunčevca je dvojaka, torej za prevažanje zelo neroden in pretežak. Poleg tega pa imajo dvojaki tudi to slabo stran, da se težko razkužujejo v slučaju gnilobe. To so razlogi, da panja nismo priporočali in ga nikdar ne bomo. Prepričan sem v dno duše, da ko bi bil Žnideršič začel širiti kunčevca namesto AŽ., da bi ne bil prišel nič dalje, nego so prišli z gerstungovcem. Sedaj, ko je že ves napredni čebelarški svet prepričan o vrlinah AŽ. p., je pa naravnost smešno, ako kdo misli, da bo ta panj izpodrinil s kunčevcem. Kdor hoče doseči v tem oziru preobrat, mora nuditi že kaj drugega. — To so moje zadnje besede v zadevi Kunčevega panja.

Opazovalne postaje.

Prof. Jos. Verbič — Ljubljana.

Januar 1923. Novo leto smo začeli s trdnim sklepom, da bomo zastavili vse moči, da dosežemo enake uspehe, kakor v minulem letu. Ta cilj bomo pa le dosegli, ako nam bo narava tako naklonjena, kokor leta 1922.

Začetek ni bil povsem zadovoljiv, v prvih trinajstih dneh smo imeli za ta čas pretoplo. Toplina zraka ni niti ponoči padla pod ničlo. Bilo je južno, a brez solnca. Topel zrak je po nižavah in prisolnih podaljšal cvetne mačice lesk in jelš, da so začele sipati svoj pelod, a škoda, da brez koristi za naše čebele.

V naslednjih in ostalih dneh sta burja in sever posmodila in uničila razcvetje še cvetečih važnih proizvajalcev obilega cvetnega prahu. Nebo se je zvedrilo in

imeli smo mrzle, a krasne zimske dneve. Solnce je vabilo čebele iz panjev in zadnje dni so se prav lepo prašile.

Kakor je razvidno iz pregledne razpredelnice, smo imeli mnogo izletnih dni. Številnim izletom pa ni bil vzrok le solnce, temveč tudi hrana. Dve postaji poročata, da sta uzimile čebele deloma na samem medu, deloma na sladkorju. Prve so bile kljub mrazu v svojo škodo zelo živahne. Drugih niti na razna vabljenja ni bilo na izpregled. Za kraje z neugodno lego, posebno z dolgo in hudo zimo in pogosto meglo je to dejstvo upoštevanja vredno.

Za take in sicer redke kraje in take izredne prilike bo sladkor še znanprej potrebno nadomestilo za med kot zimsko hrano čebelam.

Mesečni pregled za januar 1923.

K r a j (z morskó višino)	Označba opazo- vanega panja	P a n j e n a t e ž i						Toplina zraka			Dni je bilo										
		pridobil v			zgubil v			v mesecu čistih dkg	največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	srednja me- sečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.														
		mesečni tretjini dkg						pridobil	po- dobil	dne	C°										
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	-	-	-	30	35	60	-	125	-	-	+10	-10	+0.9	2	6	3	13	6	12	5
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	-	-	-	20	60	80	-	160	-	-	+10	-10	+0.9	5	5	3	9	10	12	6
Moste pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	-	-	-	15	5	5	-	25	-	-	+9	-10	+1.2	10	8	1	14	11	6	9
Krtina pri Dobu (305 m)	A.-Ž.	-	-	-	25	35	35	-	50	-	-	+8	-12	0.5	8	9	3	15	9	7	11
Zg. Tuhinj (568 m)	A.-Ž.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+10	-9	-	4	3	5	6	5	9	4
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	-	-	-	40	45	55	-	140	-	-	+10	-9	+3.3	5	2	4	17	2	12	5
Javorje (700 m)	A.-Ž.	-	-	-	-	-	-	-	30	-	-	+10	-6	+2	6	2	9	15	12	4	19
Vrhnika	A.-Ž.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	1	15	3	12	2
Cerknica pri Rakeku (460 m)	A.-Ž.	-	-	-	20	30	70	-	120	-	-	+6	-10	-0.2	4	1	4	17	4	9	5
Sv. Gregor p. Ortneku (736 m)	A.-Ž.	-	-	-	26	20	44	-	90	-	-	+6	-8	-0.5	5	7	2	10	6	15	16
Struge p. Dobropoljah (416 m)	A.-Ž.	-	-	-	20	20	40	-	80	-	-	+6	-23	-2.9	1	6	4	18	3	10	23
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	-	-	-	15	15	20	-	50	-	-	+13	-15	+1.2	4	6	3	16	5	10	2
Rožni dol p. Semiču (376 m)	A.-Ž.	-	-	-	10	50	30	-	90	-	-	+9	-16	-3.5	2	5	4	16	10	5	10
Sv. Peter p. Mariboru (210 m)	svoj panj	-	-	-	20	26	32	-	78	-	-	+12	-7	+2.9	6	7	3	16	5	10	6
Formin p. Moškaneh (211 m)	dunajski	-	-	-	30	35	30	-	95	-	-	+7	-12	+0.4	1	2	4	17	11	3	11
Sv. Lovrenc na Poh. (442 m)	dunajski	-	-	-	10	20	50	-	80	-	-	+19	-5	+3.4	7	2	5	15	5	11	6
Ojstrica nad Dravogr. (981 m)	amer.	-	-	-	20	40	40	-	100	-	-	+3	-8	-2.5	5	2	7	15	6	10	22
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	Gerstung	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+9	-10	-0.9	3	2	6	15	11	5	16
Orehova vas p. Mariboru	Gerstung	-	-	-	10	50	30	-	90	-	-	+7	-10	+2.6	5	8	3	20	9	2	11
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+8	-8	+0.9	1	6	3	12	13	6	19

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 4. Ali moram plesnivo satje brezpogojno zavreči, ali se da na kak način očistiti, da je zopet za rabo? (M. J. iz P. G.)

Odgovor: Če je satje zelo plesnivo, vrhutega pa še staro, (tako namreč najraje splesni, ako je v vlažnem panju), storite najbolje, ako ga vržete med voščine in pretopite. Lepih satov, ki so plesnivi le ob spodnjem robu ali na ogljih, pa ne kaže zametati. Vzemite škafove mlačne čiste vode in pomakajte satje v vodo in ga skušajte na ta način oprati. Tudi z mehko ščetjo si lahko pomagata. Naposled splaknite vsak sat v mrzli čisti vodi (pod vodovodom) in ga obesite na zračen prostor na prepih, da se popolnoma posuši. Kaki sledovi plesnobe čebelam nič ne škodujejo, zlasti se ne zmenijo za take malenkosti roji. Včasih plesnivo satje tudi obrežemo, da tako odstranimo najhujše prizadete partije. Nerabno pa je satje iz panjev, ki so po zimi zamrli, in ki je polno mrtvih gnijočih ter plesnivih čebel.

Vprašanje 5. Prisiljen sem bil zaradi pomanjkanja desk in denarja napraviti si dvojake A.-Ž. panje. Kakšne napake ima dvojak? Med satniki in stropom sem pustil 8 mm prostora, ker so tudi palice 8 mm debele. (K. D. iz Tr.)

Odgovor: Ako čebel ne prevažate, je dvojak ravno tako dober kakor enojen A.-Ž. Le v slučaju nesreče, ako namreč zbolijo ena družina za gnilobo, je težava z dvojakom, ker ga je težko razkužiti. Razstoj 8 mm med satniki in stropom je nekoliko obilen, 6—7 mm je prav. No, pa tudi z 8 mm boste shajali. Da bi le več ne bilo! Spodaj pod satniki je pa stvar drugačna. Tu namreč čebele ne delajo rade prezidkov, tudi če je ta prostor precej večji nego 8 mm.

Vprašanje 6. Ali bi se mi obneslo, ako bi v bodočem poletju, če bo kaj medu, pri odvzemanju ravnal na sledeči način: Vse

satje iz medišča bi zložil s čebelami vred v primeren prazen panj ali zaboj, ki bi ga pokril, žrelo pa zaprl z begalnico? Ko bi izletela zadnja čebela, bi pa točil. Kje bi dobil begalnico? (Isti vprašalec.)

Odgovor: Namera ni napačna; toda izvršiti se da le tam, kjer imamó iztočiti par panjev. Za večjega čebelarja s 50, 100 panji bi bilo pa to delo prepočasno in prezamudno. Begalnice naročite pri blagovnem oddelku Čebelarskega društva v Ljubljani. Pripomnil bi še, da je dobro, ako takoj ko vzamete polno medeno satje iz medišča, založite medišče s praznim satjem, ki ga morate imeti v rezervi. Potem vam ni treba panja nič več odpirati. Iztočeno satje uporabite za naslednji panj. Tudi ni treba čakati, da bi iz zaboja, v katerem ste zložili polno satje, izletela zadnja čebela. Zadostuje, ako odleti večina. Posamezne muhe, ki ostanejo po satju, izlahka odpravite z metlico.

Vprašanje 7. Kje bi dobil seme od medunosne rastline facelije (*Phacelia tanacetifolia*)? Ali daje ta rastlina res tako izborno pašo čebelam in je ob enem prav dobra krmska rastlina? (I. K. iz B.)

Odgovor: Pred 10, 15 leti so facelijo zelo priporočali kot izborno medonosno in krmsko rastlino. Po več letnih izkušnjah se je pa pokazalo, da je facelija sicer za čebela res izvrstna, kot krmska rastlina pa prav slaba, tako da ni misliti na to, da bi jo naši kmetovalci sejali namesto neprimerno boljših raznovrstnih detelj. Facelije živina niti mlade in sveže ne je rada. Ako pa čakamo da ostari in cvete, daje pa zelo slabo svežo, še slabejšo pa suho klajo. Dandanes je ta rastlina skoro pozabljena, ker je za čebelarje brez praktičnega pomena, ako je ne moremo vpeljati kot kmetijsko rastlino, ki bi jo sejali v velikih množinah kakor n. pr. deteljo ali ajdo. Seme boste pri nas težko dobili. Naročiti bi ga bilo treba iz inozemstva. Ako ga ima kak čebelar, naj to javi uredništvu.

Vesti iz podružnic.

Občni zbori čebelarskih podružnic:

Zgornje dravsko polje, 28. jan. t. l. Sklene se prirediti 3. junija čebelarsko predavanje.

Breznica, 24. dec. 1922. Odbor: predsednik Jos. Ažman; podpredsednik Fr. Kunovar; tajnik Fr. Vidic; blagajnik Jakob

Prešern; odborniki: Mat. Jálen, Fr. Vovk, Fr. Zupan in Valentin Straus. Sklene se kupiti stiskalnico za satnice. 21. jan. t. l. je podružnica priredila prvo predavanje.

Novo mesto, 21. jan. 1923. Odbor: predsednik Ivan Udovč; podpredsednik dr. Ign. Pavlič; odborniki: Fr. Banič, Ljud. Puš, Jos. Vales, Fr. Vidmar, Fr. Golmajer. Med drugim se sklone naprositi glavni odbor, da izda članske izkaznice, dalje, da se dovoli članom primeren popust pri cenah za čebel. potreščine.

Radovljica, 31. jan. 1923. Za t. l. se izvoli stari odbor. Sklene se prirediti na pomlad enodnevni čebelarški tečaj, v avgustu pa priredi podružnica velikopotezno čebelarško veselico.

Jesenice na Gorenjskem, 31. dec. 1922. Odbor: predsednik Iva Šega; podpredsednik Fr. Razinger; tajnik in blagajnik Ivan Repe; odbornika: Oton Smolej in Kristjan Štolcer. Sklene se pobirati članarino v dveh obrokih. Glavnemu odboru se sklone predlagati, da naj bi se »Sl. Čebelar« in »Sl. Sadjar« združila v en list. (Absolutno nemogoče, ker je premalo skupnih interesov. Čebelarjem bi bilo s tem morebiti ustrezno, nikakor pa ne sadjarjem. Op. uredništva.) Ako se prejšnji predlog ne more sprejeti, naj se izdaja za vso državo en sam strokovni čebelarški list, ki naj bi bil urejevan v modernem duhu. (Ta zadeva se je obravnavala že večkrat pri sejah Saveza in se je tudi na lanskem kongresu pokazalo, da je v sedanjih razmerah neizpeljiva. Sicer bi pa odbor uljudno prosili, da bi nam javil kakšen je tisti modern duh, v katerem naj bi bil po njegovem mnenju vrejevan strokovni časopis. (Op. uredn.)

Dovje, 4. februarja 1923. Izvoli se soglasno dosedanji odbor. Sklene se prirediti v aprilu čebel. predavanje. Med slučajnostmi so tudi pritožbe, ker »Sl. Čebelar« premalo piše o kranjskem panju. (Urednik ni še nikdar odklonil kakega tozadevnega spisa. Ako interesenti (čebelarški trgovci in zastopniki podružnic) čutijo potrebo po takih člankih, zakaj pa jih ne pišejo? Op. uredn.)

Boh. Bela, 11. febr. t. l. Odbor: predsednik Štefan Jere; blagajnik Filip Wolf; tajnik Franc Jere; odborniki: Fr. Urh in Ivan Mandele.

Stari trg pri Rakeku, 7. jan. t. l. Odbor: predsednik Jernej Dimic; podpredsednik Ivan Strle; tajnik Mirko Kovin; blagajnik Janko Šumrada; odborniki: Rupert Smolnik, Anton Mlakar, Matevž Po-

lec in Jožef Šepec. Sklene se, da naj bo vsak mesec odborova seja, da se kupi 12 A.Ž. in 20 ameriških panjev sestav Kordon in prireditev čebelarškega tečaja začetkom majnika.

Rob pri Vel. Laščah, 28. jan. t. l. Odbor: predsednik in tajnik A. Intihar; podpredsednik Jos. Havliček; blagajničarka Pavlina Žmuc; odbornika: Janez Zakrajšek in Herbert grof Turjaški; zastopnik Jos. Göderer. Sklene se prirediti enodnevni čebelarški tečaj koncem maja ali začetkom junija meseca.

Polhov gradec, 12. nov. 1922. Odbor: predsednik Makso Jovan; podpredsednik Anton Baloh; tajnik Ivan Wilfan, blagajnik Fran Tomšič. Udeležba na občnem zboru je bila silno slaba. Slutnja, da letos ne bo sladkorja, je odbila precej »naprednih« čebelarjev; ostalo nas jen le osem. Pa vse to nas ni oplašilo. Takoj prihodnjo nedeljo smo priredili čebelarško veselico, ki nam je vrgla nad 1000 Din čistega dobička, in kupili smo točilo. — Po veselici smo zopet začeli hoditi od čebelarja do čebelarja in jih snubiti za društvo. Danes nas je že 25, torej pet več nego lansko leto. (Tu se zgledujte, kaj doseže požrtvovalnost in navdušenje za plemenito stvar! Živeli polhograjski čebelarji, živela njihova podružnica! Op. uredn.)

Čebelarška podružnica za konjiški okraj je imela svoj občni zbor dne 31. dec. 1922. Odbor: predsednik Časl Janko, Žiče; podpredsednik Srebre Josip, Oplotnica; tajnik Strigl Anton, Kebelj; blagajnik Brglez Fran, Čadram; odbornika: Mravšljak Karel, Žreče; Gril Miha, Grušovje. Predavanje po g. Jurančiču se bode vršilo spomladi v Žrečah in Ločah.

Šmarje pri Jelšah, 31. dec. 1922. Odbor: predsednik in blagajnik Mih. Drobne; tajnik Hinko Šumer; odbornika: Janez Zupanec in Jernej Zupanec.

Marenberg, 26. dec. 1922. Za leto 1923. ostane stari odbor. Podružnica ima primanjkljaja 78 Din 89 par. Predavanje želi koncem maja in se v to svrhu naprosi g. Jurančič, da priredi primeren shod.

Predgrad, 7. januarja 1923. Odbor: predsednik Ivan Weis; podpredsednik Jos. Kapš, ki je obenem tudi tajnik in blagajnik; odborniki: Marko Jonke in Martin Bižal.

Občni zbor »Slov. čebelarškega društva za Koroško« se je vršil 14. decembra 1923. v Celovcu. Čebelarji so se zbrali v velikem številu ter pokazali s tem ve-

liko zanimanje za društvo, ki je žal spalo dve leti. Izvoljen je bil sledeči odbor: Miha Herzele, Glinje pri Borovljah, predsednik; Fran Prušnik, Železna Kaplja, podpredsednik; Vinko Pečnik, Bistrica pri Pliberku; Jaka Mošic, Dobrla vas; Tomaž Prosekar, Kotmara vas; Šelander Lovro, Bilčovs; J. Pečnik na Pečnici, p. Ledince, odborniki. Tomaž Ulbing, Skočidol in Jožef Meni, Grebinj, namestnika. Ker vsi § društvenih pravil ne odgovarjajo več sedanjim razmeram, so se primerno izpremenili. Odborniki so prav srečno izbrani! Vsi so vneti čebelarji in

zavedni Slovenci, ki bodo vse storili, da spravijo društvo na višino. Glasilo čebelarskega društva je »Koroški Slovenec«, ki ima za to poseben čebelarški vestnik.

Čebelarška podružnica za Ljubljano in okolico priredi I. predavanje dne 15. aprila 1923, ob 3 uri popoldne pri čebelnjaku g. Verbiča v Stožicah. Predava čebelarški učitelj g. Julij Slapšak iz Most o »Čebelarjenju v kranjiču in AŽ. panju«. Čebelarji in prijatelji čebelarjev ste uljudno vabljeni. — Obenem se podržničnim članom naznani, da dobe vse potrebne informacije v podružničnih zadevah pri predsedniku g. Adolfu Arko-tu, kaz. ravnatelju v juštični palači, vhod iz Miklošičeve ceste.

DOPISI.

Iz Celja. Tudi jaz kot mlad čebelar si dovolim zapisati nasledne vrstice, glede kritike A-Ž panju, če Vam jih bode mogoče rabiti. Lanska zima 1921/22 je bila brezdvomno za prezimovanje čebel skrajno neugodna. Kako sem jaz v tej zimi svojih 5 A-Ž prezimil, naj služijo sledeče vrstice v pojasnilo. — V juliju 1921 sem bil iz ital. državne službe odpuščen. Služboval sem v mestecu P., kjer je precej razvito čebelarstvo in še dosti ugodna paša. — Ker sem nameraval svoje čebelice vzeti seboj v Jugoslavijo, sem jim vzel ves med iz medišč že koncem julija, ker sem se bal, da bi se mi satovje med vožnjo ne polomilo. Do 28. septembra sem čakal v Jugoslaviji na stanovanje. Čebele so pa v tem času v P. nanosile precej pristnega, črnega jelkovega medu. Potem sem čebele prepeljal. Na potu so bile celih 6 dni, brez kake ško-

de. Čez zimo sem jih imel v slabem čebelnjaku, komaj da so bile pod streho. Panje sem moral postaviti zaradi vlage 1 m od tal; vsled tega niso bile od spodnje strani proti mrazu prav nič zavarovane. Stisnil sem jih skupaj in pokrival s starimi vrečami. Ker je bilo že pozno jeseni, sem satno še odstranil sate iz medišč, na matično rešetko in za vratca pa položil slamnice. Tekom neugodne zime sem bil vedno v strahu in skrbeh radi slabe oskrbe za zimo in tudi zaraditega, ker so imele čebele samo jelkov med. Rad bi jim bil pomagal, a ni bilo mogoče. Na moje začudenje in veliko veselje mi je prezimilo vseh 5 A-Ž brez vsakoršnih slabih posledic. V koliko je A-Ž panj za prezimovanje ugoden, naj sodijo iz teh mojih skromnih vrstic starejši izkušnejši čebelarji.

J. M. v C.

Kotiček za šaljivce.

Odrpto pismo gospodu uredniku.

A ž i č.

Gospod urednik! Že nekaj časa mi je sililo nekaj v pero, a nisem vedel kaj. Ko pa sem prečital zadnjo številko »Sl. Čebelarja«, so se mi šele odprle oči. Sedaj vem pri čem smo. Kratko in malo, jaz se pridružujem onim, ki nočejo, da jim ostanejo prikrita novodobna odkritja, iznajdbe in pridobitve na čebelarškem po-

lju. Ven z njimi! Najmanj ena tiskovna pola jih mora biti za vsako številko »Čebelarja«! Odkritja bodo gotovo bolj važna nego Kolumbova Amerika! Iznajdbe gotovo znamenitejše nego Dzierdzonovo premakljivo satje, Hruškovo točilo, ali Mehringovo umetno satje! Zakaj nam prikrivate take znamenitosti? Nadalje se pridružujem onim, ki zahtevajo, da se med prodaja po isti ceni, kakor sirovo maslo. Kviško s ceno! Konečno, hočem,

da izhaja »Čebelar« v povečanem obsegu, da se pa zato zniža članarina! In koncem konca: Proč z A.—Ž. panjem, proč z njim, proč! — Na ogenj, v vodo, v jamo, kamorkoli, — le da izgine iz naših čebeljakov! Dovolj, — predolgo je sleparil brunne slovenske čebelarje! In potem izide zarja novih iznajdb, odkritij in pridobitev: Oh zlati časi, ki se nam bližajo!

Vi, gospod urednik, ste mnogo pripomogli k razširjenju A.—Ž. panja! Zakaj ste to storili? V lanski zimi je poginilo toliko družin in to baš v A.—Ž. To nam je odprlo oči. Vi, gospod urednik, pa ste nas učili, da prenesejo čebele vsako zimo, ako je družina dovolj močna, in ima dovolj in dobrega medu v zalogi. Priznam, da Vam je panj, potem ko ste preiskusili in proučili večino panjev, ki so bili pred leti v modi, najbolj ugajal, da ste dosegli z njim najboljše uspehe, tako da ste nekoč vskliknili: »Kakor so gosli nekaj dovršenega, tako bo sčasoma ta panj!« Priznam, da se Vam tudi še danes zdi panj najboljši, akoravno ste že pred leti preiskusili Kuntzschevca. In kaj se Vam pravzaprav ni dopadlo na Kuntzschevcu? Morda sanke? Pomislite, gospod urednik, kako mora biti prijetno, ako se vozijo čebele po sankah: Sankanje jim služi v razvedrilo, ker moderna čebela ravnotako potrebuje razvedrila, kakor moderni človek! In pa — pomislite gospod urednik — ugled, ki bi ga uživali med čebelarškim svetom, ako bi čebelarili s panjem najnovejšega sistema! Pa Vaše sree je ostalo zakrknjeno, kakor sree svetopisemskega Faraona. In vse to je bilo krivo, da se je panj širil in širil, da so bili zaposleni z izdelovanjem tega panja vsi mizarji po Sloveniji in da so nastale nove tovarne, ki so ga izdelovale na veliko. Prav neprijetno postaja nam vsem, ki poznamo škodljivost A.—Ž. panja, da kamor pridemo na deželo, nam povsod zija iz čebeljakov nasproti A.—Ž. panj. Ako se popelješ po železnici in se pri kaki čuvajnici pojavi čebeljak, se ti povsod pokaže ta predrzni A.—Ž. Ali

ni to od sile! In potem celo v »Slovenskem Čebelarju«! To ti ni številke, da mu ne bi kdo pel slave: Potem celo na predavanjih, občnih zborih, delegatskih zborovanjih... ne tega ne prenesemo! In kdo je vsega tega kriv? Mar ne Vi gospod urednik?! Konečno pa; koliko bi bili na boljšem, da imamo panj v katerem ne bi toliko medu pridelali. Letos je prava poplava. To pritiska na ceno. Pustite si vendar dopovedati, gospod urednik. A.—Ž. panj ni pa ni. Pa zakaj ni? — Zato ker ni! Ako pa še kedaj pišete, da je dober in se ne obrnete k slamnatim panjem in ako ne dosežete, da bo cena medu enaka ceni sirovega masla, in ako ne znižate članarine in ne izdajajte »Čebelarja« v večjem obsegu, potem gospod urednik, potem nam ne preostaja drugega — (kakor nam bi to bilo neljubo) — da se vzdignemo vsi kakor en mož in gremo nad Vas. Potem pa gorje Vam!

A še nekaj imam na srcu, na kar ne smem pozabiti. Povejte nam, zakaj ste skrili svoj opis A.—Ž. panja prav odzadej za Janševimi »Nauki«. Ali ni opravičen naš sum, da hočete na ta prav premeten način utihotapiti nekaj prepovedanega, nekaj škodljivega, ako ne celo nekaj revolucionarnega med naše dobre poštene in nič slabega sluteče slovenske čebelarje? Pa tudi odkritosrčni niste gospod urednik. Ko tam opisujete A.—Ž. panj, priznavate sami koliko hib ima. Mi pa vidimo kam pes tace moli. Natrositi nam hočete peska v oči, češ, pogledjte kako sem objektivni. A ne damo se speljati, — ne! Čitajte Kuntzschejevo knjigo. Pri njemu gre vse kakor po loju. Ne najdete niti ene sence, niti ene hibe na njegovem panju. Vidite tako se pišejo knjige!

Pravzaprav pa: kar je res je res! Kuntzschevec ni za kraje kakršni so Vaši, kjer čebele po latinsko v 14 dneh izdelajo vseh devet okvirjev, ali za kraje kjer čebele napravijo toliko pridov in prezidkov. Kako bi se pa potem čebele sankale? Kuntzschevec je za kraje, kjer je čebelarstvo samo poezija...

tako da čebele ne napravljajo takih različnih pri- do- in prezidkov in se lahko vsak čas popeljejo po sankah.

In pa boj, — ki se prične iznova, ta grozeči boj, ki je bil povod, da se je priklopil Janševemu »Nauku o čebelar-

stvu« dodatek g. Humeka. Ali ga ni mogoče zabraniti? Morda s tem, da se vsi odpovedo A.—Ž. panju; ali pa morda s kako konferenco! Gotovo se je udeležiti tudi Amerika! Saj kakor čitam, so Amerikanci tudi prizadeti. Videant consules.

Drobiž.

Društvenih znakov naj, podružnice ne vračajo, ampak obdrže naj jih v zalogi. Cene se jim zniža na **5 Din.** Pri priliki kokoršnekoli podružnične prireditve se bo morebiti vendarle kateri prodal, da se z izkupičkom vsaj deloma pokrijejo stroški.

Čebela potrebuje za en izlet 10 minut, v minuti obleti 10 cvetov, torej ob enem izletu 100 cvetov. Na dan izleti do 40 krat, obiše na dan 4000 cvetov. Močna čebelna družina ima 8000 letajočih čebel, ki obišejo na dan $8000 \times 4000 = 32.000.000$ cvetov. V dolgih poletnih dnevih, ob prav dobri paši se te številke še znatno povečajo.

Korist, ki jo nudijo čebele z opravljanjem cvetja, se računa na petkrat toliko, kar znaša materijelna korist medu in voska. Potem bi po današnjem računu znašala posredna korist od panja 5—10.000 K na leto.

Čas, katerega zahteva čebelarenje oziroma oskrbovanje čebel v teku leta, se računa na panj:

Pri oskrbi	10 panjev	7 ur	26 minut	za vsak panj,
" "	20 "	6 "	36 "	" " " "
" "	30 "	5 "	16 "	" " " "
" "	40 "	4 "	21 "	" " " "
" "	50 "	3 "	56 "	" " " "
" "	nad 50 "	4 "	05 "	" " " "
		povprečno	4 .	49 " " " "

Ena matica je toliko vredna, kakor 2 kg medu, ali 1 kg voska, ali 1 kg čebel, ali en sat poln zalege, ali en sat obseden s čebelami.

Delokrog čebel. Čebele letajo pri normalnih razmerah 2—4 km daleč na pašo; do 3 km je ob lepem vremenu še dober uspeh, dalje jim pa manj izda. Ena družina izrablja v dobri paši površino 2 do 3 ha.

Iz spisov dr. Zanderja — Jurančič.

Zakaj dosežejo čebelarji mnogokrat visoko starost? Na to vprašanje je »Slov. Čebelar« že parkrat odgovoril in sicer tako,

da daje temu veselemu pojavu vzrok čebelnemu strupu, ki pomori v čebelarjevi krvi vse škodljive mikrobe. Morebiti je kaj na tem in ima najbrž mravljična kislina mnogo zaslug za to. Resnica je, da so mnogi čebelarji dosegli zelo visoko starost. Toko n. pr. je slavni Dzierzon doživel 95 let. Poleg mravljične kisline, ki se nahaja v medu, menim, da ima pa tudi med sam na sebi mnogo zdravnih in krepilnih snovi, ki dobro vplivajo na človeški organizem in na njegovo zdravje. Ako pomislimo in uvažujemo to, kar zdravniki uče, da namreč jeza, žalost, razburjenje, velike skrbi zelo krajšajo človeško življenje, bomo mogli sklepati, da je čebelar pri svojih ljubljenskih rešen mnogo tega, da vživa pri čebelnjaku prav mirno idilično življenje. Ker je čebelar najraje doma in ga čebeliče uče pridnosti, zmernosti, lepega reda, varčnosti, skrbi za družino, toraj samih takih čednosti, ki najugodnejše vplivajo na zdravje, je umevno, da se ohrani dolgo trden in zdrav. Seveda so tudi pri čebelarjih izjeme.

Akacijevih sadik (dveletnih) ima na prodaj veliko tisoč šumska direkcija v Ljubljani. Kdor jih želi kupiti, naj se pisмено obrne na gorenji naslov.

Iz Dobove. Vse podružnične člane, katerim so bile vposlane položnice, prosim, da z njimi poravnajo članarino. Sicer jo pa lahko tudi vplačajo osebno pri meni. — Fr. Vadnal, t. č. predsednik.

Anton Janša: Nauk o čebelarstvu. Tretja izdaja. Priredil Francišek Rojina. Z dodatkom: Albertijev-Žnidaršičev (A-Ž.) panj in kako v njem čebelarimo. Priredil M. Humek. Cena broš. knjigi Din 24.—

Naš gorenjski rojak A. Janša je bil prvi čebelarški učitelj na novoustanovljeni čebelarški šoli na Dunaju od 1769—1773 ko ga je komaj 39 letnega dohitela pre zgodnja smrt. Največje nemško čebelarstvo delo »Unsere Bienen 1920« piše o njem sledeče:

»Janša je bil samouk in ni imel pred svojim nastopom na čebelarški šoli nobene znanja o znanstvenih pridobitvah svojih sodobnikov na čebelarškem polju. Toda kdor čita njegovo knjigo, se ne bo mogel načuditi ostroti in pravilnosti njegovih opazovanj. Njemu ni bila čebela kakor zaprta knjiga. Vse tajnosti je odkrilo njegovo bistro oko in v nasprotju svojih tovarišev-strokovnjakov, da celo strokovnjakov-učenjakov ne najdemo v njegovi knjigi niti ene domneve ali nauka, o kateri pravilnosti bi morali danes dvomiti! Podobe treh čebelnih bitij, slikane od njegove umetniške roke so tako naravne, da ne zmoremo niti danes boljših!«

G. pisatelj nam je podal v III. izdaji knjigo, katero je spisal Janša največji naš čebelarški genij v nemškem jeziku pred 150 leti.

Drugi del knjige prirejen po g. Hume-ku, razpravlja o sestavi in uredbi Alberti-Znideršičevega (A.Ž.) panja in o potrebnih pomočkih v čebelarstvu. V kratki in jedernati obliki nas seznanja g. pisatelj o raznih čebelarških opravilih v A.Ž. panju, kakor prevešanju, prevažanju na pašo, odjemanju medu, vzgoji matic, pripravah za zimo itd. Številne izvirne vseskozi jasne slike olajšajo umevanje sicer poljudno spisane vsebine.

Knjiga bo izboren vodnik za vse tudi napredne čebelarje, ki čebelarijo v A.Ž. panju ali nameravajo preiti k temu v Sloveniji dobro uspelemu sistemu.

Josip Priol,

strokovni učitelj na vinar. in sadjar. šoli v Mariboru.

»Prodám«, eventuelno zamenjam za čebele ali med še 2 A.Ž. panja na žlebičje. Ostali so razprodani. Cena po dogovoru. — P. Jocič, nadučitelj, Preddvor p. Tupaliče.

Razpis.

Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani razpisuje tri denarne premije v znesku po Din 300, 200 in 150 za tri najboljše spise o vzreji plemenskih matic s posebnim oziranjem na novodobno čebelarstvo na med, pri katerem se rojenje ovira in je zaradi tega prirodna obnova matic bolj ali manj pomanjkljiva. Način posebne vzreje plemenskih matic naj bo zajet po možnosti iz la-

stne prakse. Posnet je pa lahko tudi po tujih avtorjih, a mora biti prilagoden našim razmeram in primeren zlasti za večje čebelarske obrate v A.Ž. in drugih panjih s premakljivim delom. Poleg tega mora biti praktično preizkušen, preprost in do neke meje zanesljiv. Ozirati se mora tudi na izboljšanje pasme potom plemenske odbire. Spisi naj bodo poljudno sestavljeni in ne predolgi.

Spise je pošiljati na podpisani urad najkasneje do konca aprila t. l.

Po naročilu pokrajinskega namestnika
šef oddelka:

Sancin.

Izkušeni čebelarji in čebelarški veljaki, na noge, na delo! Nujno nam je treba praktičnega navodila o vzreji matic. Pri našem čebelarjenju je trajen napredek brez smotrene izbire, vzreje in obnavljanja matic skoro nemogoč. V tem oziru tavamo še vsak po svojih potih brez pravega enotnega, skupnega smotra. Res, da so za tozadevne dobre spise, ki bodo prizadjali mnogo truda, gorenje premije malenkostne. Nadejati se pa je, da bo tudi društvo primerno nagradilo trud in požrtvovalnost pisateljev, ki se bodo lotili te nelahke naloge. Najboljši spis bo kazalo izdati v posebni knjižici, za katero bo tudi založništvo rado izplačalo običajni honorar.

Dasi je uredba razprave prepuščena razsodnosti in prevdarnosti posameznega pisatelja, morebiti vendar ne bo napačno, ako opozorimo na najvažnejše točke, ki bi jih moral obsegati tak spis. Prva in najvažnejša stvar pri vzreji plemenskih matic je izpodreja prvovrstnih maticnikov, do trenutka, ko so v njih matice godne. Drugo fazo vzreje tvori prašenje mladih matic, bodisi v plemenjakih samih ali v posebnih prašilnikih. Tretjo in zadnjo fazo tvori pa zanesljiva in preprosta izmenjava starih ali malenkostnih matic z mladimi. Ves spis bi se moral ozirati na razmere večjih čebelarških obratov, ki deluje n. pr. s 100 panji, kjer je treba na leto izpodrediti in izmenjati najmanj 50 matic. Primerne rizbe ali vsaj nariski, v pojasnilo besedila so jako potrebni.

Cenik čebelarškega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarškega društva za Slovenijo v Ljubljani,
Jugoslovanska knjigarna, Pred Škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-Ž. panj na 10 okvirov najnovejšega sestava: kompletan z vsemi pritklinami (s pripravo za prevažanje 10 Din več)	250	—
Baloni, za 1 ali 2 litra s podstavkom Din 16' - ozir	24	—
Deska za pritrjevanje satnic	8	—
Garnitura za vdelavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—
Kadilniki I. vrste	44	—
Isti II. vrste	38	—
Kapa, čebelarška, za odpirati	46	—
" " s tkanino	45	—
" " brez tkanine	35	—
Kolesce za vtiranje žice	20	—
Zaklopna kozica za odlaganje obljudenih satnikov	30	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 3 do 15 Din	—	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	5	—
Mreža žična za okenca (pocinkana) à m ²	30	—
Nastavek s tace za odkrivanje satja	120	—
Nož za izpodrezovanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	15	—
Odvijač za vijake	3	—
Past za trote	14	—
Pipe	95	—
Pitalnik za A.-Ž. panj	10	—
Posode za med, pločevinaste à 5 kg z ročajem	30	—
Iste za med, pločevinaste à 18 kg	75	—
Posoda za žvepljanje satja (ognjavarna)	18	—
Posoda za čiščenje medu z dvojnimi sitom	180	—
Ravnalec (priprava za uravnavanje satnikov v A.-Ž. panju)	10	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z medeno vodo	8	—
Rešetka matična prirezana za A.-Ž. panj, pr. m ²	210	—
Rokavice, čebelarške	40	—
Satnice 39 × 23 cm komad	5	—
Sipalnik lesen za A.-Ž. panje na 9 in 10 satnikov	22	—
Sito za čiščenje medu, leseno	20	—
Isto pločevinasto	35	—
Solnčni topilnik	150	—
Spone za rokave I. vrste par	5	—
Iste II. vrste par	4	—
Stiskalnice za umetno satje	1000	—
Strgulja za snaženje A.-Ž. panjev	12	—
Sablona jeklena in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačice)	18	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
Silo za vrtnanje luknjic	3	—
Točilo za med, pločevinasto za 3 okvire 27 × 41 cm, okoli	1200	—
T pilnik s svetilko in lončkom za lepljenje satnic	60	—
Topilniki za voščine	125	—
Zaboj lesen za roje	100	—
Vilice za odkrivanje satja	38	—
»Vulkan« samokadilnik (ognjavaren)	150	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski enostranski Din 5'—, dvostranski	6	—
b) leseni (Trinkov sestav)	2	—
Znaki	—	—
Žica za pritrjevanje satnic, zavitek	10	—
Kovinska garnitura za A.-Ž. panj:		
a) 6 palic 40 × 8 mm (nepocinkano železo)	9	—
b) 2 nosilec za matično rešetko	5	—
c) 2 tečaja za vratica à Din 2'—	2	50
d) 4 tečaji za bradi à Din 1'—	4	—
e) mreža za okenca po m ²	50	—
f) zapahi za okenca p. Strgar à Din 1'—	4	—
g) 2 zaporici za zaklopnico à Din —'25	—	50
h) kvačice iz železne žice, kilogram	20	—
i) 1 kljukica za vratica, večja	—	75
j) kos matične rešetke 33 × 25	21	—

Gospodarska zveza v Ljubljani

**prodaja specerijsko in kolo-
nialno blago, umetna
gnojila in krmila,
sir, sirovo
maslo
in
konden-
zirano mleko
ter preskrbuje
vsakovrstne polje-
delske in sadjarske stroje.**

**Velika zaloga pristnih
domačih vin po
zmernih
cenah.**